

Dette skal bedriftshelsetjenesten hjelpe arbeidsgiver med

Det er arbeidsgiver som har ansvaret for at arbeidsmiljøet i virksomheten er fullt forsvarlig. Bedriftshelsetjenesten (BHT) skal bistå arbeidsgiver i arbeidet med å skape sunne og trygge arbeidsforhold i virksomheten.

En bedriftshelsetjeneste som skal bistå arbeidsgiver, må godkjennes av Arbeidstilsynet.

[Her er en oversikt over godkjente bedriftshelsetjenester](#)

BHT skal bistå arbeidsgiver

Bedriftshelsetjenesten skal bistå arbeidsgiver med de forhold som er arbeidsgivers ansvar i arbeidsmiljøarbeidet.

Dette innebærer å bistå med:

- planlegging og gjennomføring av fysiske og organisatoriske endringer
- utarbeidelse av internkontroll i helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet
- kartlegging av arbeidsmiljøet, foreta undersøkelser og vurdere risiko
- å foreslå og gjennomføre tiltak som kan forebygge helseskader
- å overvåke og følge opp arbeidstakernes helse når arbeidssituasjonen tilsier det
- å foreslå og gjennomføre tilrettelegging av arbeidet for den enkelte
- informasjon og opplæring om helse-, miljø- og sikkerhet
- oppfølging av henvendelser fra arbeidstaker, verneombud og arbeidsmiljøutvalg

Generelle helsekontroller, omfattende utredning, livsstilstiltak og all form for behandling er ikke en del av bedriftshelsetjenestens oppgaver.

Arbeidsgiver kan forvente at bedriftshelsetjenesten tilbyr disse tjenestene:

Bistand til det systematiske HMS-arbeidet

Revisjon av internkontrollsystemet og overordnet risikovurdering

Dette innebærer oversikt over arbeidsmiljørisiko, avvikshåndtering, handlingsplan for helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet (HMS-arbeid) og plan over hva bedriftshelsetjenesten bistår med, deltakelse i arbeidsmiljøutvalg (AMU) og andre arenaer for HMS-arbeid, deltakelse i vernerunder, gjennomføre lederopplæring i HMS-arbeid, verneombudskurs og andre HMS-kurs.

Arbeidsmedisin/arbeidshelse

Helsekontroller

BHT skal tilby helseovervåkning når arbeidssituasjonen tilsier det. Dette innebærer blant annet eksponeringsvurdering, arbeidstakerutvalg, målrettet helsekontroll, ulike rapporteringsplikter, henvisning til arbeidsmedisinsk utredning, meldinger til NAV og Arbeidstilsynet.

Merk at helsekontroller og testing av arbeidstakere er ansett som kontrolltiltak etter arbeidsmiljøloven. Virksomheten kan derfor bare iverksette slike tiltak når den har saklig grunn til det på grunn av forhold i virksomheten. Frivillighet eller samtykke fra arbeidstakerne er ikke tilstrekkelig grunn for å gjennomføre helsekontroller eller testing.

Sykefraværsoppfølging

Dette innebærer å bistå med forebygging på individ- og organisasjonsnivå, blant annet bistå i oppfølgingsprosjekter på kort og lang sikt, å foreslå forebyggende og helsefremmende organisatoriske tiltak, og bistå i individuell oppfølging og tilrettelegging.

Rus/AKAN-arbeid

Det kan for eksempel være å bistå med å utarbeide policy og retningslinjer, testing, individoppfølging og lederveiledning.

Arbeidsmedisinsk poliklinikk

For eksempel bistå med vaksinasjoner, småskader, lettere oppfølging, eller henvisning til egen lege, spesialister eller arbeidsmedisinske avdelinger.

Informasjon og opplæring, for eksempel holde førstehjelpskurs og gi informasjon om helseeffekter av ulike eksponeringer, rus, sykefraværsarbeid etc.

Ergonomiske forhold

BHT skal bistå i utarbeidelse av retningslinjer om ergonomiske forhold, for eksempel ved nybygg, ombygninger, innkjøp, renhold.

Kartlegging og risikovurdering av ergonomiske forhold, for eksempel arbeidsplassvurderinger, vernerunder og gjennomgang av arbeidsoperasjoner.

Foreslå tiltak og løsninger ved ergonomiske utfordringer, for eksempel dataarbeidsplassen, logistikk, organisering av lager, håndtering av maskiner/utstyr, kontorlandskap, belysning, vibrasjoner.

Informasjon og opplæring om for eksempel vibrasjoner, manuell håndtering, arbeidsteknikk, organisering av arbeidet, forflytning, tungt og ensformig arbeid.

Yrkeshygiene

Bistå i utarbeidelse av retningslinjer og dokumentasjon innenfor området yrkeshygiene, for eksempel kjemikaliehåndtering, stoffkartotek, arbeidsinstrukser og bruk av verneutstyr.

Kartlegging og risikovurdering av fysiske, kjemiske og biologiske forhold, vibrasjon, støy, støv og stråling.

Forslag til tiltak, for eksempel håndtering av maskiner og utstyr, inneklime, ventilasjon, substitusjon og ulykkesforebygging.

Informasjon og opplæring om kjemisk og biologisk helsefare, stoffkartotek, renhold etc.

Organisatoriske forhold

Bistå i utarbeidelse av rutiner og retningslinjer om organisatoriske forhold, som arbeidsavtaler, arbeidsplaner, medvirkning, omstilling, kontrolltiltak, varslings, opplæring, alnearbeid, arbeidstid, påseplikt, stillingsbeskrivelser, arbeidsinstrukser og oppsigelse.

Bistå i kartlegging og risikovurdering av organisatoriske forhold.

Gi forslag til forebyggende tiltak, for eksempel i forbindelse med omstillingsprosesser, organisering av arbeidet og helsefremmende arbeidsplasser.

Informasjon og opplæring om arbeidsgivers plikter, medvirkning, omstilling, kontrolltiltak, varslings, arbeidstid, introduksjon av nyansatte, opplæring av fremmedspråklige, organisering av arbeidet, ansvarlinjer og påseplikt.

Psykososiale forhold

Bistå med å utarbeide forebyggende retningslinjer om psykososiale forhold, for eksempel om konflikthåndtering, håndtering av vold og truende hendelser, krisehåndtering og debriefing.

Kartlegging og risikovurdering av psykososiale forhold, bistå i spørreundersøkelser, eller andre undersøkelser på gruppe/individ nivå.

Bistå med konflikthåndtering, oppfølging av vold og truende hendelser, oppfølging ved mobbing og trakassering, krisehåndtering og debriefing/defusing

Informasjon og opplæring om konfliktforebygging, vold, emosjonelt arbeid, psykiske belastninger, påregnelig adferd, stressmestring og lederveiledning.

Målrettede helseundersøkelser

Ved enkelte typer arbeid med særlig helserisiko har arbeidsgiver plikt til å sørge for at arbeidstakerne gjennomgår helseundersøkelser. For andre typer arbeid er det krav om at arbeidstakerne får tilbud om helseundersøkelser. Hensikten er å kartlegge, forebygge og hindre utvikling av arbeidsrelaterte helseskader. BHT skal kunne bistå ved slike undersøkelser.

Arbeid med krav om særskilt helseundersøkelse

- arbeid med ioniserende stråling
- arbeid med asbest
- arbeid som innebærer støy (hørselskontroll)
- dykking
- bergarbeid
- arbeid med biologiske faktorer
- arbeid med kjemikalier

Arbeid med krav om tilbud om helseundersøkelse

- arbeid ved dataskjerm (synsprøve)
- arbeid ved avløpsanlegg
- arbeid med boringsrelatert utvinningsindustri for landbasert sektor
- arbeid som innebærer mekaniske vibrasjoner
- arbeid som utføres hovedsakelig om natten
- arbeid med kunstig optisk stråling som kan innebære fare for hud- og øyeskader

[Se temaside om helseundersøkelser](#)

Regelverk

[Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-2 Arbeidsgivers bruk av bedriftshelsetjenesten](#)
